ACCOUNTANTSVERSLAG 2015

VEILIGHEIDSREGIO NOORD-HOLLAND NOORD

BDO

ACCOUNTANTSVERSLAG 2015

Aan het Algemeen Bestuur van de
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
t.a.v. de heer K. Schuiling
Hertog Aalbrechtelaan 22
1823 DL DL Alkmaar

Wognum, 7 april 2016 Kenmerk: 1052864/gvd/me

Geacht bestuur,

Sinds boekjaar 2015 mogen wij uw accountant zijn, wij hebben met een frisse blik naar uw organisatie gekeken. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2015. Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2015.

Met dit verslag willen wij u zo goed mogelijk informeren. De onderwerpen, die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2015.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de directeur en de portefeuillehouder financiën.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
BDO Audit & Assurance B.V.

H.C.J. Bot RA

INHOUDSOPGAVE

1	DASHBOARD ACCOUNTANTS-CONTROLE		4
2	ONS OORDEEL	2.1 STREKKING CONTROLEVERKLARING 2.2 OVERZICHT CONTROLEVERSCHILLEN	5 6
3	AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016	3.1	7
4	UW FINANCIËLE POSITIE	4.1	12
5	BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN 2015	5.1	15
6	INTERNE BEHEERSING	6.1	17
	BIJLAGEN	A. BEVINDINGEN SISA-BIJLAGE B. ONZE CONTROLE	

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

Ons oordeel

- De jaarrekening 2015 is getrouw en rechtmatig.
- De belangrijkste correcties hebben. betrekking op presentatie in de balans.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.
- Wij hebben bij de jaarrekening 2015 een goedkeurende controleverklaring afgegeven.
- De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.

Aandachtspunten voor 2016

1. Verdere inrichting regionalisering,
2. Samenvoeging meldkamers.
3. Realiseren bezuinigingsdoelstelling.
4. Wijziging in organisatiestructuur en organisatiecultuur.
5. Digitale factuur autorisatie.
6. Individueel Keuzebudget (IKB).
7. Aanpassingen in het BBV.
8. Invoering VPB-plicht.
9. Wet Meldplicht datalekken.
10. MJIP, huisvesting, investeringen en treasuryratio's.

Analyse van uw financiële positie

- De regionalisering geeft verdubbelde exploitatie t.o.v. 2014.
- Positief resultaat van € 2,6 miljoen.
- De algemene reserve bedraagt na resultaatbestemming € 1,2 miljoen en is daarmee 2% van de totale lasten, norm is 2,5%.
- Bestemmingsreserves € 1,75 mln na resultaatbestemming.
- Weerstandscapaciteit 133%.
- Verouderde materiële vaste activa.

Belangrijkste bevindingen 2015

- Primaire begroting.
- Vooruit gefactureerde bedragen.
- Post 'nog te ontvangen subsidie' voor de regionalisering gedurende 2013 en 2014.
- Indeling programmarekening.
- BTW-aspecten.
- De significante processen zijn, voor zover van belang voor de controle van de jaarrekening van voldoende niveau m.u.v. het aanbestedingsproces en de automatiseringsomgeving,

Interne beheersing

In het aanbestedingsproces ontbreekt het aan het zichtbaar autoriseren van het beslisdocument. Wij hebben geen onrechtmatige inkopen geconstateerd.

De automatiseringsomgeving is als onvoldoende aangemerkt door het ontbreken van voldoende beheersingsmaatregelen op het gebied van logische toegangsbeveiliging en rechten-beheer en door het aanwezig zijn van meerdere algemene en superuser accounts in gebruik zonder dat monitoring daarop plaatsvindt.

Regionalisering brandweer

- 17 deelnemende gemeenten.
- Overdracht kazernes.
- Overdracht wagenpark.
- Financiering.
- Verdubbeling van de lasten.

Naar de toekomst toe:

- Investeringen in activa.
- Investeringen in automatisering.
- Huisvesting.
- Verhoging lasten cao.

BDO

2. ONS OORDEEL

GOEDKEURENDE CONTROLEVERKLARING	Wij hebben bij de jaarrekening 2015 van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.
DE JAARREKENING IS GETROUW	Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2015 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten.
DE JAARREKENING IS RECHTMATIG	Een goedkeurende verklaring met betrekking tot rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.
CONTROLEVERKLARING NIEUWE STIJL	U zult zien dat onze controleverklaring er dit jaar anders uitziet. Met name de volgorde is gewijzigd, waardoor we beginnen met het belangrijkste: ons oordeel over de jaarrekening. Deze aanpassing hangt samen met aankomende regelgeving rondom controleverklaringen, waarvan BDO heeft besloten deze reeds voor de controlejaren 2015 toe te passen. Voor een uiteenzetting inzake de verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur en van BDO Audit & Assurance B.V., alsmede de aard en de reikwijdte van onze werkzaamheden in het kader van onze accountantscontrole, verwijzen wij naar de controleverklaring en de nadere toelichting in bijlage B bij dit verslag.
GEEN BEVINDINGEN IN DE SISA-BIJLAGE	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2015. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
JAARVERSLAG VERENIGBAAR	Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

2. ONS OORDEEL

Ongecorrigeerde controleverschillen			
Post/omschrijving van de toelichting	**Fouten (in euro's)**	**Onzekerheden (in euro's)**	**Verwijzing**
Getrouwheid			
Geen	-	-	**nvt**
Rechtmatigheid			
Geen	-	-	**nvt**
Totaal	-	-	
Materialiteit (1% voor fouten / 3 % voor onzekerheden)	**€ 0,6 miljoen**	**€ 1,8 miljoen**	

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016

1. Regionalisering	In het boekjaar 2015 heeft de regionalisering plaatsgevonden. De Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord is een van de laatste organisaties die in de ontwikkeling is meegegaan. Van een relatief kleine omvang met 250 medewerkers is de organisatie naar 1.750 medewerkers gegroeid. De begrote lasten zijn in 2015 verdubbeld ten opzichte van het jaar daarvoor. In 2014 en 2015 is een groot deel van de activa overgenomen van de aangesloten gemeenten. Voor de financiering hiervan zijn leningen afgesloten. Een groot aantal locaties wordt gehuurd van de gemeenten (om niet). De VR oriënteert zich momenteel op een mogelijke herziening van de huisvestingstrategie, waarbij wordt onderzocht of de gekozen huisvestingconstructie werkbaar en duurzaam is. Wanneer locaties in eigendom worden genomen neemt de beschikkingsmacht van de VR toe maar zullen de onderhouds- en financieringslasten toenemen. In de huidige huursituatie zijn de lasten zeer laag, maar ligt de beslissingsbevoegdheid meer bij de gemeenten. Er is een inrichtingsplan opgesteld voor de bedrijfsvoering m.b.t. de ingrijpende verandering die de VR heeft ondergaan en welke momenteel nog volop in ontwikkeling is. Aandachtspunten hierin zijn onder andere data die up-to-date is, procesmanagement en een bedrijfsvoering die maximaal 20% van de kosten bedraagt.
2. Samenvoeging meldkamers	In het regeerakkoord zijn afspraken gemaakt over het terugbrengen van het aantal meldkamerlocaties in Nederland. De 22 regionale meldkamers worden de komende jaren samengevoegd tot één Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) met maximaal tien meldkamerlocaties. Ambulancezorg, brandweer, politie en Koninklijke Marechaussee werken samen in de meldkamer. De meldkamers van de Veiligheidsregio's Kennemerland, Zaanstreek-Waterland en Noord-Holland en KMAR zullen worden samengevoegd in Haarlem. Hoe de verdere uitvoering van dit besluit gaat plaatsvinden en op welke termijn is op dit moment nog niet duidelijk. De aangewezen locatie van de meldkamer in Haarlem moet geschikt worden gemaakt voor de nieuwe situatie.
3. Realiseren bezuinigingsdoelstellingen	De begroting 2015 omvatte in eerste instantie een taakstellende bezuiniging van € 7,4 miljoen. De bezuinigingstaakstelling is later bijgesteld tot € 4,9 miljoen voor 2015 en in de primaire begroting verwerkt. Over 2015 is een positief resultaat behaald van € 2,6 miljoen. De beoogde bezuiniging is voor 2015 daarmee gerealiseerd. Voor 2018 moe nog € 1,9 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen worden gevonden. Zie tevens de verder opgenomen resultatenanalyse.

BDO

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016

4. Wijziging in organisatiestructuur en organisatiecultuur / implementatie soft controls	De afgelopen jaren is de organisatie sterk veranderd en sterk gegroeid. De VR is bezig met de afronding van de implementatie van het inrichtingsplan bedrijfsvoering. De nieuwe organisatiestructuur en de huidige tijd vragen om een andere wijze van aansturen. Onderwerpen als cultuur, leiderschap en integriteit spelen een prominente rol binnen de werking van een organisatiestructuur en -inrichting. In toenemende mate zal worden gestuurd op soft controls. De hard controls zullen hierbij niet volledig worden losgelaten, maar wel gedeeltelijk. Soft controls zijn minder tastbare gedrag beïnvloedende factoren in een organisatie. Ze zijn op te vatten als maatregelen die van invloed zijn op bijvoorbeeld de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers. Soft controls zijn van belang voor de goede inrichting en structurering van de organisatie en werking van het beheersingssysteem. De effectiviteit van de harde beheersingsmaatregelen (hard controls) binnen organisaties is afhankelijk van de aanwezigheid en werking van de soft controls, en kenmerken van individuele medewerkers. Gezien de filosofie van de VR en de voorgenomen wijziging in de aansturing van de organisatie, zullen soft controls een grotere rol gaan spelen. Uw organisatie bekijkt of dit vanaf 2016 een versterking kan zijn van de interne beheersing.
5. Digitale factuur autorisatie	In 2015 heeft de factuurautorisatie handmatig plaatsgevonden. Wanneer in 2016 wordt overgegaan op digitale autorisatie van facturen dan neemt het belang van voldoende authenticatiemaatregelen in de systemen toe. Het management heeft hiervoor reeds aandacht.
6. Individueel Keuzebudget (IKB)	In het cao-akkoord zijn afspraken gemaakt over een nieuw het individueel keuzebudget (IKB). welke in werking treedt op 1 januari 2017. Het IKB is een budget in geld dat elke medewerker maandelijks kan inzetten voor door hem gekozen doelen. Het IKB bedraagt 16,3%, zijnde de optelsom van 6% eindejaarsuitkering, 8% vakantietoeslag, 1,5% levensloopbijdrage en 0,8% aan bovenwettelijk verlof. Het IKB sluit aan bij de wens voor meer keuzevrijheid voor de medewerker en is daarmee een grote stap in de modernisering van de arbeidsvoorwaarden voor de sector. Het IKB maakt maatwerk op individuele basis mogelijk en is voor alle gemeenten gelijkvormig. Met het IKB biedt de medewerker keuzemogelijkheden ten behoeve van werk en privésituatie. Het IKB geeft concreet invulling aan de nieuwe arbeidsverhoudingen, waarin nadrukkelijk de eigen verantwoordelijkheid en eigen zeggenschap van de medewerkers centraal wordt gesteld. Het IKB draagt ook bij aan de vereenvoudiging van de cao. Als gevolg van de invoering van het IKB moet om verslagleggingstechnische redenen eenmalig een extra last moeten worden verwerkt. Om deze reden stelt de VR voor een bestemmingsreserve IKB te vormen uit de resultaatverdeling.

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016

7. Aanpassingen in het BBV	Het afgelopen jaar hebben meerdere wijzigingen plaatsgevonden in de verslaggevingsvoorschriften voor lokale overheden, Het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (kortweg BBV). De belangrijkste wijzigingen zijn in het kort: In juni 2015 heeft het Ministerie van BzK een brochure uitgebracht 'Hoofdlijnen vernieuwing BBV'. Middels deze brochure wordt een overzicht gegeven van de voorgenomen wijzigingen in het BBV. De belangrijkste zijn: - Er worden voorstellen gedaan om met ingang van de begroting 2017 / 2018 de uitvoeringsinformatie van provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen onderling beter vergelijkbaar te maken (I4All); - In het herziene BBV wordt een basisset aan beleidsindicatoren voorgeschreven; - Er is inmiddels een aantal financiële indicatoren voorgeschreven om de toekomstbestendigheid van de begroting te kunnen onderbouwen (zie verderop); - De informatie over verbonden partijen wordt gewijzigd (opnemen bij beleidsprogramma's en een kortere paragraaf verbonden partijen); - Om het inzicht in overhead, rente en kosten te verbeteren dient in de gewijzigde BBV deze overhead onder één taakveld te worden verantwoord. - In nieuwe BBV wordt opname reservering vakantiedagen verplicht gesteld Voor gemeenschappelijke regelingen gaan deze regels gelden vanaf begroting en jaarrekening per 2017, waarbij er diverse overgangsbepalingen zijn. Er is een medio 2015 een nieuw memo met Vragen & Antwoorden (V&A) uitgebracht. Wij adviseren de VR de gevolgen van deze wijzigingen te analyseren en hierop te anticiperen. De organisatie is zich bewust van de ontwikkelingen. De indicatoren zijn reeds opgenomen in de begroting 2016.

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016

8. Invoering VPB-plicht voor overheidslichamen	Overheidsondernemingen worden met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Vanaf het boekjaar 2016 zullen overheidsondernemingen dan ook aangifte vennootschapsbelasting moeten gaan doen. Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting bestaat slechts voor zover de overheidsinstelling met een activiteit deelneemt aan het economische verkeer. Dat wil zeggen als de activiteit wordt verricht buiten de eigen kring. Daarnaast is een aantal ondernemingsactiviteiten specifiek vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de bedoeling van de wetgeving, te weten het tegengaan van mogelijke concurrentieverstoringen met private ondernemingen. Omdat de feitelijke belastingplicht ingaat met ingang van het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2016 is het jaar 2015 gebruikt worden voor een grondige inventarisatie en beoordeling van de activiteiten van de organisatie, zodat vastgesteld kan worden welke van deze activiteiten een onderneming (kunnen) vormen. De VR is reeds bezig met deze inventarisatie. Gezien bij alle 25 veiligheidsregio's dezelfde problematiek speelt wordt dit landelijk opgepakt waarbij BDO ondersteunt. Uit de eerste verkenningen komt naar voren dat de de activiteiten als detachering van personeel, het geven van opleidingen en trainingen (aan derden) en abonnementen van het Openbaar Meldsysteem (niet-wettelijke aansluitingen) mogelijk vpb-plichtige activiteiten betreffen bij de veiligheidsregio's. Een bijzondere positie neemt ook de ambulancedienst in. Deze activiteit wordt in een samenwerkingsverband uitgevoerd door de Veiligheidsregio en het Witte Kruis (Connexion). Deze activiteit neigt naar een vpb-plichtige activiteit. Mogelijk wordt ziekenvervoer nog geheel vrijgesteld van de vpb-plicht.
9. Nieuwe Wet Meldplicht Datalekken	Met het wetsvoorstel Meldplicht datalekken, welke per 1 januari 2016 in werking is getreden, wordt een meldplicht toegevoegd voor inbreuken op beveiligingsmaatregelen voor persoonsgegevens (ofwel: een datalek) aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Met de meldplicht datalekken wil de regering de gevolgen van een datalek voor de betrokkenen zoveel mogelijk beperken en hiermee een bijdrage leveren aan het behoud en herstel van vertrouwen in de omgang met persoonsgegevens. De verantwoordelijke dient bij een datalek, waarbij kans is op verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens, niet alleen een melding te doen bij de toezichthouder, het College van bescherming persoonsgegevens (CBP), maar ook de betrokkene te informeren. De meldplicht geldt niet als de verantwoordelijke beschermingsmaatregelen heeft genomen waardoor de getroffen persoonsgegevens onbegrijpelijk of ontoegankelijk zijn voor derden. De meldplicht geldt voor alle verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens, zowel in de private als publieke sector. Als er geen melding wordt gemaakt van een datalek kan dit bestraft worden met een (potentieel aanzienlijke) bestuurlijke boete van het CBP.

3. AANDACHTSPUNTEN VOOR 2016

10. MJIP, investeringen en treasuryratio's	De VR werkt aan een MJIP waaruit blijkt dat er een behoorlijke investeringsopgave ligt. Wij adviseren u bij de realisatie van de investeringsopgave goed te kijken naar de effecten op de treasuryratio's. De Veiligheidsregio NHN heeft de meerjaren investeringen tot en met 2020 doorgerekend en opgenomen in de begroting 2017. Voor 2015 was de nieuwe organisatie nog onvoldoende 'op stoom' en heeft zij eerst de materialen geïnventariseerd. Dit was ook één van de redenen waardoor de Veiligheidsregio in 2015 een onderuitputting had. De komende jaren zullen de investeringen plaatsvinden en zal de onderuitputting verdwijnen.

4. UW FINANCIËLE POSITIE

RESULTAAT 2015 BEDRAAGT € 2,6 MILJOEN

Resultaat 2015 - Het saldo van de jaarrekening van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord over het jaar 2015 bedraagt € 2,6 miljoen voordelig ten opzichte van de begroting. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

Rekening van baten en lasten	Realisatie 2014	Begroot vóór wijziging	Begroot na wijziging	Realisatie 2015
*(alle bedragen * € 1.000,-)*				
Baten	31.147	19.976	23.095	24.877
Lasten	38.427	59.613	61.641	62.329
Saldo baten en lasten programma's	**-7.280**	**-39.637**	**-38.546**	**-37.452**
Saldo algemene dekkingsmiddelen	7.089	39.756	40.159	40.160
Saldo baten en lasten	**-192**	**119**	**1.613**	**2.708**
Mutaties in reserves	46	-119	-120	-70
Resultaat	-146	0	1.493	2.638

BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN 2014 MET 2015

Wat direct uit het oog springt is de toename van de (begrootte) lasten ten opzichte van 2014. De lasten voor het programma Brandweer zijn verdubbeld ten opzichte van voorgaand jaar door de afronding van de regionalisering (zie hoofdstuk 4 hierboven). Vanaf 1 januari 2015 omvat de VR 17 gemeenten.

Wat verder opvalt is de afname van de (begrootte) baten ten opzichte van voorgaand jaar. De daling wordt verklaard doordat in 2014 sprake was van een eenmalige bate met betrekking tot de 'projectkosten en kosten organisatieopbouw van de realisatiefase 2014' en 'Baten en lasten materieel en kazernes gemeenten'.
De kosten die de veiligheidsregio in 2014 heeft gemaakt voor het overgenomen materieel en de kazernes van de gemeenten zijn één op één doorbelast.
De werkelijke kosten 2015 bedragen € 4.342.000, begroot was € 3.662.000. De bijdrage wordt met ingang van het begrotingsjaar 2015 in 5 jaar verrekend met Veiligheidsregio Noord-Holland Noord binnen de begroting.

4. UW FINANCIËLE POSITIE

VERSCHILLEN REALISATIE EN BEGROTING	**Kwaliteit begroting en prognose** Zoals uit de voorgaande opstelling blijkt wijkt de realisatie per ultimo 2015 nog significant af van de primitieve begroting maar ook de in oktober aangeboden prognose. In de jaarrekening zijn de verschillen ten opzichte van de primitieve begroting uitvoerig toegelicht. De afwijkingen ten opzichte van de prognose van oktober zijn voor wat betreft de baten eenvoudig terug te voeren op het bestuursbesluit de gemeentelijke bedragen lopende het jaar te verlagen. Aan de lasten kant doen zich meerdere afwijkingen voor die duiden op een nog niet optimaal voorspellend vermogen. Overigens zijn deze veelal terug te voeren op incidentele verschillen en/of het nog ontbreken van historisch perspectief. Dit heeft vanzelfsprekend te maken met de regionalisering welke in 2014 en 2015 heeft plaatsgevonden. Voorts hebben wij geconstateerd dat de verdere verbetering van het voorspellend vermogen nadrukkelijk de aandacht heeft van het management. De Veiligheidsregio heeft in de begroting 2017 een meerjarenraming opgenomen tot en met 2020.
ONZE ROL I.R.T. HET WEERSTANDSVERMOGEN	**Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen** De analyse van het weerstandsvermogen is een onderdeel van het jaarverslag (paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Vanuit onze controlerende rol hoeven wij alleen vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening. Omdat de omvang en inschatting van het weerstandsvermogen voor de continuïteit van groot belang is, besteden wij (vanuit onze natuurlijke adviesfunctie) in dit accountantsverslag hier aandacht aan. **Weerstandsvermogen vs weerstandscapaciteit ultimo 2015** De VR is een gemeenschappelijke regeling en moet op grond van regelgeving (BBV) een relatie leggen tussen de financiële risico's waaraan de organisatie blootstaat en het weerstandscapaciteit van de organisatie. In de toelichting weerstandsvermogen komt de VR op grond van de uitgevoerde (actuele) risico analyse tot de conclusie dat de risico's die niet of slechts deels te mitigeren zijn, te kwantificeren zijn naar een benodigde weerstandscapaciteit van € 1.015.000. Op grond van de in de nota risico management en weerstandsvermogen beschreven uitgangspunten gelden de algemene reserves en de bestemmingsreserves als elementen van het beschikbare weerstandsvermogen. Tevens is rekening gehouden met de voorgnomen aflossing op projectkosten regionalisering ad € 1.146.000 en een bedrag van € 976.000 inzake verslaggevingsverschillen BBV-RJZ. Het weerstandsvermogen van VR bedraagt ultimo 2015 € 1.135.000; in relatie tot de gestelde norm is dit derhalve voldoende. Ten opzichte van de totale exploitatie is het vermogen laag. Op grond van artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord dragen de gemeenten bij in de lasten van deze organisatie voor zover zij niet worden bestreden uit de opbrengsten uit andere vergoedingen. De 17 deelnemende gemeenten vormen dus als het ware de weerstandscapaciteit.

4. UW FINANCIËLE POSITIE

RESULTAAT ANALYSE	De begroting 2015 is in 2014 vastgesteld met daarbij een taakstelling voor bezuinigingen van totaal € 7,4 miljoen, later is de fasering aangepast met een taakstelling van € 4,9 miljoen voor 2015 tot totaal € 7,4 miljoen in 2018. In 2015 is de bezuinigingsdoelstelling gerealiseerd. Daarbij is in 2015 tevens een positief resultaat van € 2,6 miljoen behaald. In 2015 heeft daarnaast ook nog een aanvullende afboeking plaatsgevonden op de geactiveerde post 'nog te ontvangen bedragen regionalisering' (zie verder onder H5). De VR loopt voor op de planning inzake de afboeking van deze post, welke in 5 jaar dient te worden afgeboekt uit de exploitatie. Voorgesteld wordt het positieve resultaat in te zetten ter versterking van de algemene reserve (€ 1 miljoen), een bestemmingsreserve m.b.t. het IKB (€ 0,6 miljoen, zie ook punt 6 onder aandachtspunten) en aanvullende afschrijving van de 'projectkosten regionalisering' (€ 1,1 miljoen, zie verder onder bevindingen). In 2015 heeft de Veiligheidsregio de bezuinigingen gehaald. Voor 2018 moet nog € 1,9 miljoen aan bezuinigingsmaatregelen gevonden worden. Voor de ambulancezorg wordt voor 2017 een tekort verwacht van € 249.000. Dit tekort wordt veroorzaakt door de nieuwe cao voor het ambulancepersoneel.

5. BEVINDINGEN 2015

Primaire begroting	De lasten volgens de primaire begroting bedragen € 64,6 miljoen, de bezuinigingsopgave van € 4,9 miljoen is hierop verwerkt. In de jaarrekening is daardoor onder de primaire begroting gepresenteerd met totale lasten ter hoogte van € 59,7 miljoen. De begroting voor het boekjaar 2015 is in 2014 vastgesteld met daarbij een taakstelling om aanvullend € 7,4 miljoen te bezuinigen. Dit betrof destijds in feite een voorwaardelijke vaststelling van de begroting. Voor de invulling van de taakstelling is een tijdelijke begrotingscommissie ingesteld. Deze commissie heeft een adviesrapport opgesteld waarin een bezuiniging van € 6,8 miljoen voor de jaren 2015-2018 is opgenomen. Het AB heeft voorts besloten met de volledige taakstelling te handhaven. De taakstelling voor 2015 bedraagt € 4,9 miljoen. In het besluit tot vaststelling was een reeds een taakstelling besloten. De aanpassing van de bezuiniging van € 4,9 miljoen in de cijfers van de primaire begroting betreffen in feite de invulling van de voorwaarde waaronder het besluit tot vaststelling was genomen. Om deze reden zijn deze begrotingscijfers gepresenteerd onder de primaire begroting. In de bestuursrapportage is ook uitgegaan van deze primaire begroting.
Vooruit gefactureerde bedragen	In de balans waren in het concept van de jaarrekening onder de 'Overige vorderingen' de te ontvangen bijdragen voor 2016 opgenomen welke medio december 2015 zijn gefactureerd. Een gelijk bedrag was opgenomen onder de 'Overige vooruitontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren'. Gezien dit per 31 december 2015 geen vordering betreft en dit geen vooruitontvangen bedragen betreffen zijn deze in de jaarrekening gesaldeerd. Deze presentatie is conform voorgaand jaar.
Post 'nog te ontvangen subsidie' voor de regionalisering	Op de balans is onder de 'Nog te ontvangen bijdragen niet-Rijk' een post 'nog te ontvangen subsidie' voor de regionalisering 2013 en 2014 opgenomen. Deze bedragen zullen niet werkelijk ontvangen worden maar deze bedragen dienen te worden gerealiseerd vanuit bezuinigingen. Het is de bedoeling is dat tot 2019 jaarlijks € 1,1 miljoen wordt 'afgeschreven'. In 2015 heeft men tot op heden tweemaal € 1,1 miljoen afgeboekt. Er is in het resultaat nog ruimte voor een derde keer, dit is opgenomen in de resultaatbestemming. De afboeking in 5 jaren vindt plaats t.b.v de matching met de gemeentelijke bijdragen. Het resterende bedrag van € 3,4 miljoen onder de overige vorderingen m.b.t. reorganisatie dient zo snel als mogelijk afgeboekt te worden. De laatste termijnen vinden naar verwachting plaats in 2016 en 2017.

5. BEVINDINGEN 2015

Indeling programmarekening	Wat opvalt aan de programmarekening is dat de programmarekening is dat de programma's Brandweer, GHOR en RC&RB op productniveau zijn opgesteld en dat de overige programma's een categoriale indeling kennen. De begroting 2015 is ook op deze wijze opgesteld. Artikel 4 van het BBV geeft aan dat de indeling van de begroting en de jaarstukken identiek dient te zijn. Derhalve is dit toegestaan.
Btw-aspecten	De Veiligheidsregio heeft te maken met bepaalde activiteiten waar (mogelijk) sprake kan zijn van een BTW-heffing. Hieronder is een voorbeeld opgenomen: ▪ Op termijn te verwachten BTW-nadeel agv overdracht meldkamer Naar verwachting wordt in 2018-2020 de Meldkamer overgedragen naar de landelijke meldkamerorganisatie. Dit heeft dan naar verwachting structurele gevolgen voor de begroting van VR omdat de BTW vergoeding binnen de BDUR zal worden verlaagd. Daarnaast kan sprake zijn van incidentele kosten. Dit effect is niet benoemd in de risicoparagraaf en nog niet meegenomen in de bepaling van het benodigd weerstandsvermogen. Wij adviseren deze BTW-problematieken volgend jaar nader te onderzoeken waarbij de VR ook kan worden ondersteund door een fiscalist.

6. INTERNE BEHEERSING

Interne beheersing

Wij concluderen dat de kwaliteit van de significante processen van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (voor zover relevant voor de controle van de jaarrekening) van een voldoende niveau zijn, met uitzondering van de automatiseringsomgeving. De bevindingen zijn gedaan tijdens onze interim controle.

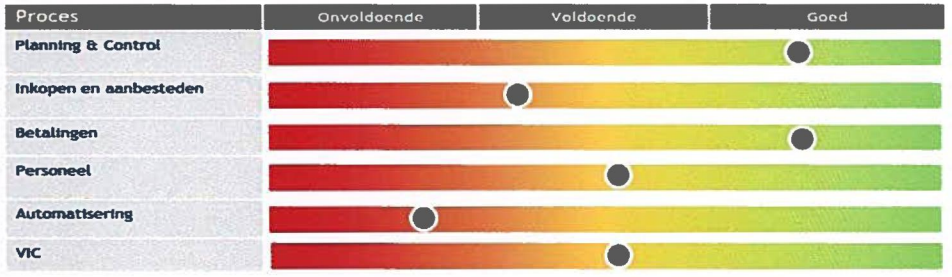

P&C cyclus

P&C-cyclus

Een kwalitatieve goede P&C-cyclus is van groot belang binnen een organisatie als de VR. De basis van de managementrapportages komt van de integraal managers, waarmee de verantwoordelijkheid laag in de organisatie is gelegd. Uit gesprekken met uit management is gebleken dat het integraal management echter nog verder ontwikkeld moet worden.

Bevindingen automatiseringsomgeving en aanbestedingen

Automatisering

De automatiseringsomgeving is als onvoldoende aangemerkt door het ontbreken van geformaliseerde procedures voor wijzigingen en onvoldoende beheersingsmaatregelen in het rechtenbeheer (muteren autorisaties), er meerdere algemene en superuser accounts in gebruik zijn zonder dat monitoring hierop plaatsvindt en doordat alle salarismedewerkers zelfde account en wachtwoord gebruiken. De VR neemt de bevindingen over en treft maatregelen.

Inkopen en aanbesteden

Het proces inkopen/aanbestedingen scoort lager gezien de bevindingen in dit proces. De bevindingen hebben wij in detail besproken met directie en management. Een aantal oudere contracten dient de komende jaren te worden aanbesteed. Hiertoe is reeds een aanbestedingskalender opgesteld. In het aanbestedingsproces ontbreekt het aan het zichtbaar autoriseren van het beslisdocument. Wij hebben derhalve enkele opmerkingen omtrent de aanbestedingen, wij hebben geen onrechtmatige inkopen geconstateerd. De VR neemt de bevindingen over en treft maatregelen.

Personeel

Personeel

Het personeelsproces hebben wij aangemerkt als voldoende. Deze beoordeling is exclusief de werkzaamheden van de VIC. Gedurende 2015 heeft de VIC enkele bevindingen geconstateerd. N.a.v. de bevindingen van de VIC zijn correcties doorgevoerd. Wanneer de bevindingen van de VIC ook verwerkt worden in het proces dan gaat de beoordeling naar “goed”.

VIC

Verbijzonderde interne controle (VIC)

VIC hebben wij beoordeeld als ‘voldoende’. Op veel aspecten scoort de VIC ‘goed’, echter is de plaats in de organisatie niet voldoende onafhankelijk. Wel zijn er aanvullende waarborgen getroffen. Derhalve is de totaalconclusie inzake de VIC dit jaar ‘voldoende’.

BIJLAGE A: BEVINDINGEN SISA-BIJLAGE

GEEN BEVINDINGEN INZAKE DE CONTROLE VAN DE SISA BIJLAGE	**Inleiding** Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2014 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel is hieronder weergegeven.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN EURO'S	TOELICHTING FOUT / ONZEKERHEID
A2	Brede doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	geen	-	n.v.t.

BIJLAGE B: ONZE CONTROLE

SCOPING: DOEL EN OBJECT VAN DE CONTROLE	Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 3 november 2015.
MATERIALITEIT	Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 0,6 miljoen. De materialiteit is gebaseerd op 1% van de totale lasten, inclusief mutaties reserves. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeels-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 30.000 rapporteren alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

BIJLAGE B: ONZE CONTROLE

ONAFHANKELIJKHEID	Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften >100 euro hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de GR of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.
FRAUDE EN NON-COMPLIANCE	Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de GR. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met dhr. N. Plug en met dhr. K. Schuiling. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.
GEAUTOMATISEERDE GEGEVENSVERWERKING EN BEVEILIGING PERSOONSGEGEVENS	Ingevolge artikel 2:393, lid 4 BW, dient de accountant in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de VR uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.